

poplatku za podaný návrh vo výške 90 eur podľa položky č. 16 sadzobníka súdnych poplatkov s poukazom na § 6 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Sťažovateľovi bola výzva doručená 15. júna 2024.

3. Sťažovateľ 24. júna 2024 predložil súdu žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov spolu s tlačivom dokladujúcim jeho majetkové pomery. V žiadosti uviedol, že je osobou ťažko zdravotne postihnutou, bez stabilného bývania a s nepriaznivými majetkovými pomermi. Uznesením z 23. septembra 2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť 9. októbra 2024, mestský súd sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nepriznal.

4. Sťažovateľ 13. októbra 2024 podal námietku zaujatosti proti sudcovi mestského súdu rozhodujúcemu v tejto veci, na ktorého podal trestné oznámenie. Uznesením krajského súdu zo 17. októbra 2024 bolo rozhodnuté, že sudca mestského súdu nie je vylúčený z prejednávania a rozhodnutia tejto veci.

5. Mestský súd uznesením z 25. októbra 2024 konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku s poučením, že proti uzneseniu je prípustné podanie odvolania. Sťažovateľ proti uzneseniu o zastavení konania podal odvolanie, v ktorom namietal svoju nepriaznivú finančnú situáciu a opätovne i zaujatosť vo veci konajúceho sudcu.

6. Sťažovateľ podal 7. novembra 2024 ďalšiu námietku zaujatosti proti sudcovi mestského súdu, v ktorej okrem iného namietal zámerné zamlčanie existencie druhého konania o obnove pod sp. zn. 18P/153/2017, osobný vzťah sudcu s jeho bývalou manželkou, ako aj údajné „kúpené“ rozhodnutia. Uznesením krajského súdu sp. zn. 19NcP/15/2024 zo 14. novembra 2024 bola predložená námietka zaujatosti vrátená mestskému súdu, pretože smerovala výlučne proti jeho procesnému postupu a rozhodovacej činnosti, a preto na ňu mestský súd nemal prihliadať.

7. Sťažovateľ podal 1. decembra 2024 návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu zaujatosti sudcov krajského súdu a 13. februára 2025 podal aj námietku zaujatosti proti predsedníčke senátu krajského súdu rozhodujúceho v jeho veci, ktorú odôvodnil tým, že kryla konanie vo veci konajúceho sudcu prvostupňového súdu a zneužila právomoc verejného činiteľa.

8. Krajský súd uznesením č. k. 4CoP/129/2024-148 z 13. marca 2025 odmietol odvolanie sťažovateľa z dôvodu, že proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku odvolanie nie je prípustné. V odôvodnení uznesenia ďalej konštatoval, že pre rozhodnutie o návrhu na prikázanie veci inému súdu neboli splnené zákonné podmienky (nebolo rozhodnuté o vylúčení sudcov), a vo vzťahu k podanej námietke zaujatosti proti predsedníčke senátu krajského súdu uviedol, že neobsahovala konkrétne dôvody a dôkazy, a preto nebola predložená na rozhodnutie nadriadenému súdu.

9. Sťažovateľ podal následne proti uzneseniu krajského súdu z 13. marca 2025 dovolanie podľa § 420 písm. e) a f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ktoré najvyšší súd uznesením z 25. septembra 2025 ako neprípustné odmietol a žiadnej zo sporových strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

II. Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ tvrdí, že k porušeniu ním označených práv došlo v dôsledku toho, že:

a) Mestský súd konanie v predmetnej veci zastavil, hoci existovali relevantné dôvody (nedostatočné posúdenie jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, ignorovanie zdravotného a sociálneho postavenia sťažovateľa, zanedbanie posúdenia možného zákonného oslobodenia od súdnych poplatkov z titulu priznanej právnej pomoci, preukázané priťahy v konaní, sťaženie prístupu k dôkazom), ktoré takémuto postupu bránili.

b) Krajský súd napriek vážnym procesným pochybeniam mestského súdu (priťahy v konaní, obštrukcie pri získavaní dôkazov zo súdu, pochybnosti o nestrannosti vo veci konajúcich sudcov) neposkytol sťažovateľovi ochranu jeho práv. Záver krajského súdu, ktorým vyhodnotil, že námietka zaujatosti predsedníčky senátu krajského súdu nespĺňa zákonné predpoklady na jej predloženie nadriadenému súdu, je arbitrárny.

c) Najvyšší súd ochranu sťažovateľovým právam taktiež neposkytol, nezaoberal sa otázkou, či úplná absencia opravného prostriedku je ústavne akceptovateľná, a jeho prístup v preskúvanom konaní bol formalistický, v rozpore so zásadou zákonnosti a proporcionality.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv v dôsledku arbitrárnych záverov súdov rozhodujúcich v jeho veci uvedených v nedostatočne odôvodnených ním napadnutých rozhodnutiach, ktorými nedostatočne zohľadnili ním predložené argumenty týkajúce sa splnenia podmienok na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, ale aj zaujatosti sudcov rozhodujúcich v jeho veci, v dôsledku čoho došlo k zásahu do ním označených práv.

12. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 312/2012). Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pričom z jeho judikatúry je možné vyvodiť limity povinnosti súdu odôvodniť súdne rozhodnutie a tomu korešpondujúceho práva na odôvodnenie rozhodnutia. Toto právo nie je absolútne, to znamená, že súdny orgán nie je povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument strany (rozsudok Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, § 61, podobne rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999, č. 30544/96, § 26, rozsudok Perez v. Francúzsko z 12. 2. 1994, č. 47287/99, § 81).

III.1. K porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu:

13. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku prípustnosti dovolania rieši zákon, teda ide o otázku zákonnosti. Otázka posúdenia, či sú naplnené zákonom ustanovené podmienky prípustnosti dovolania, tak patrí v zásade do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci

ústavného súdu (napr. IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Ústavný súd je následne oprávnený preskúmať, či najvyšší súd túto otázku vyriešil ústavne konformným spôsobom.

14. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorý dospel k záveru, že ak zákon proti určitému typu súdneho rozhodnutia vyhlási riadny opravný prostriedok za právne neúčinný, z logiky veci nemôže byť právne účinným ani mimoriadny opravný prostriedok. Z toho vyplýva, že ak zákon proti uzneseniu prvostupňového súdu o zastavení konania nepripúšťa odvolanie, nemožno proti tomuto rozhodnutiu úspešne podať ani dovolanie. Na základe tohto východiska najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa podľa § 447 písm. c) CSP.

15. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je vecne správne a z podrobného odôvodnenia v bodoch 12 a 14 jeho odôvodnenia vyplýva dostatok právne relevantných argumentov preukazujúcich správnosť záveru o neprípustnosti dovolania sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 13. marca 2025 z dôvodu nespôsobilosti samotného predmetu dovolania. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nevykazuje z ústavnoprávneho hľadiska také nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladali dôvody na vyslovenie porušenia ním označených základných práv sťažovateľa, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením krajského súdu z 13. marca 2025:

16. Ústavný súd v súvislosti s prieskumom napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým bolo ako neprípustné odmietnuté odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu mestského súdu z 25. októbra 2024 o zastavení konania, poukazuje na to, že sťažovateľ proti nemu podal dovolanie, ktoré najvyšší súd ako procesne neprípustné odmietol.

17. Posledná veta § 124 zákona o ústavnom súde upravuje plynutie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu napadnutému mimoriadnym opravným prostriedkom. Ústavný súd vo vzťahu k zachovaniu tejto lehoty už uviedol, že prichádza do úvahy len vtedy, ak uplatnený mimoriadny prostriedok predstavuje v intenciách aktuálnej právnej úpravy právny prostriedok spôsobilý zabezpečiť ochranu práv účastníka konania. V prípade dovolania podaného proti rozhodnutiu odvolacieho súdu to znamená, že rozhodnutie napadnuté dovolaním musí byť spôsobilé na vecný prieskum dovolacím súdom, a to s prihliadnutím na procesnú prípustnosť dovolania. Naopak, na zachovanie lehoty na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa nemožno spoliehať vtedy, ak už samotná právna úprava podporená i stabilnou súdnou rozhodovacou praxou dovolanie proti jednoznačne typovo vymedzenej skupine odvolacích rozhodnutí explicitne vylučuje a konaním o podanom dovolaní (hoci len v štádiu skúmania jeho procesnej prípustnosti) by dovolací súd postupoval *ultra vires* (III. ÚS 516/2013, II. ÚS 13/2022).

18. S poukazom na uvedené tak v okolnostiach daného prípadu nemožno dovolanie sťažovateľa považovať za účinný prostriedok nápravy slúžiaci ochrane jeho práv zaručených mu ústavou, v dôsledku čoho lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu krajského súdu nemožno odvíjať od doručenia uznesenia najvyššieho súdu, ale od právoplatnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, čo má za následok skutočnosť, že ústavná sťažnosť podaná

sťažovateľom bola v tejto časti podaná oneskorene. Ústavnému súdu preto pri predbežnom prerokovaní nezostala iná možnosť, len ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

19. Nad rámec uvedeného a v materiálnom zmysle poukazuje ústavný súd na záver odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, že proti rozhodnutiu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nie je odvolanie prípustné, a to ani pri zohľadnení toho, že preskúmané uznesenie o zastavení konania bolo v dôsledku nesprávneho procesného postupu vydané priamo sudcom (pretože tento postup nemal za následok prijatie nesprávneho rozhodnutia), a rovnako tak ani pri zohľadnení nesprávneho poučenia súdu (o možnosti podať odvolanie), ktoré nemôže založiť prípustnosť podaného odvolania. Ústavný súd považuje krajským súdom prijatú interpretáciu a aplikáciu právnych predpisov v tejto veci za plne ústavne akceptovateľnú, čo by v prípade vecného prieskumu odôvodňovalo odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením mestského súdu z 23. septembra 2024 a uznesením mestského súdu z 25. októbra 2024:

20. V prípade uznesení mestského súdu z 23. septembra 2024 (uznesenie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov) a z 25. októbra 2024 (uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu) ani zákon o súdnych poplatkoch ani Civilný sporový poriadok neupravujú možnosť podať proti nim odvolanie. Pri existujúcej zákonnej konštrukcii prípustnosti odvolania proti uzneseniam (§ 355 ods. 2 CSP) to v konečnom dôsledku znamená, že odvolanie proti obojmu uzneseniam nebolo prípustné. Ak sa sťažovateľ domnieval, že nimi došlo k zásahu do jeho ústavných práv, mal možnosť podať priamo proti nim ústavnú sťažnosť, a to v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2026

Libor Duľa
predseda senátu